



МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

вул. М. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 253-61-94, E-mail: moz@moz.gov.ua,
web:https://www.moz.gov.ua, код ЄДРПОУ 00012925

Від _____ 20__ р. № _____

На № _____ від _____

Державна регуляторна служба України

Про проведення оцінки регуляторного
впливу проєкту акта

Міністерство охорони здоров'я України (далі - МОЗ) надсилає для погодження та проведення оцінки регуляторного впливу проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням» (далі – проєкт акта), розроблений з метою визначення порядку встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я в рамках здійснення оцінювання повсякденного функціонування особи.

У разі якщо проєкт акта не містить норм регуляторного характеру, а його прийняття не потребує реалізації процедур, передбачених Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», просимо повідомити МОЗ в одноденний термін.

- Додатки:
1. Проєкт акта на 7 арк. в 1 прим.;
 2. Пояснювальна записка на 4 арк. в 1 прим.;
 3. Інформаційно-довідкові матеріали на 16 арк. в 1 прим.

**Заступник Міністра з питань
цифрового розвитку, цифрових
трансформацій і цифровізації**

Марія КАРЧЕВИЧ

Олена Братиця (044) 253 33 31



АСУД "ДОК ПРОФ З"
Міністерство охорони здоров'я України
28/3868/2-25 від 31.01.2025
Підписання КЕП Карчевич Марія Володимирівна
3FAA9288358EC00304000008CA02F004966D600





МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ

НАКАЗ

Київ

Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті особи з професійним захворюванням

Відповідно до пункту сьомого частини тридцять четвертої статті 69¹ Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я», абзацу п'ятого пункту 6 розділу II Закону України від 19 грудня 2024 року № 4170-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування медико-соціальної експертизи та впровадження оцінювання повсякденного функціонування особи», Закону України «Про адміністративну процедуру», постанови Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 року № 1338 «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи», пункту 8 Положення про Міністерство охорони здоров'я України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 25 березня 2015 року № 267 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 24 січня 2020 року № 90),

НАКАЗУЮ:

1. Затвердити Інструкцію про встановлення причинного зв'язку смерті особи з професійним захворюванням, що додається.
2. Визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 15 листопада 2005 року № 606 «Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням (отруєнням) або трудовим каліцтвом», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 2 грудня 2005 року за № 1455/11735.



3. Міністру охорони здоров'я Автономної Республіки Крим, керівникам структурних підрозділів з питань охорони здоров'я обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій забезпечити виконання цього наказу.

4. Департаменту цифрових трансформацій в охороні здоров'я (Дмитру Лук'янову) забезпечити:

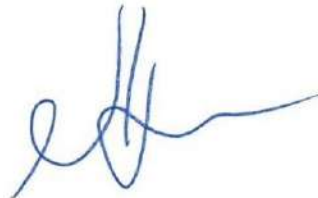
1) подання цього наказу в установленому законодавством порядку на державну реєстрацію до Міністерства юстиції України;

2) оприлюднення цього наказу на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України після здійснення державної реєстрації в Міністерстві юстиції України.

5. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Міністра з питань цифрового розвитку, цифрових трансформацій і цифровізації Марію Карчевич.

6. Цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування.

Міністр



Віктор ЛЯШКО



**Інструкція
про встановлення причинного зв'язку смерті
особи з професійним захворюванням**

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція визначає порядок встановлення експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи (далі - експертні команди) причинного зв'язку смерті особи з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я під час проведення оцінювання повсякденного функціонування особи (далі – оцінювання).

2. У цій Інструкції терміни вживаються в таких значеннях:

безпосередня причина смерті - це головні клініко-морфологічні прояви основного захворювання або його ускладнення, що стали безпосередньою причиною смерті;

заявник - особа, що має право на отримання соціальних виплат відповідно до статті 35 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;

основне захворювання - патологічний стан, який за певних умов становить найбільшу загрозу для життя, здоров'я, працездатності особи і потребує першочергових лікувальних заходів, є причиною звернення за медичною допомогою або був безпосередньою причиною смерті;

причинний зв'язок смерті з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я - зв'язок, який можна встановити між перебігом професійного захворювання, трудового каліцтва або іншого ушкодження здоров'я з урахуванням форми, стадії, тяжкості функціональних порушень, розвитку ускладнень за життя, патоморфологічними та гістологічними змінами в органах та системах організму, що виявлені під час розтину, та настанням смерті;

супутне захворювання - захворювання, що не було пов'язане безпосередньо з основним захворюванням та суттєво не вплинуло на його розвиток і перебіг;

трудове каліцтво - ушкодження здоров'я працівника внаслідок нещасного випадку, який стався у процесі виконання ним трудових обов'язків, що

підтверджується актами розслідування за формами, встановленими додатками 11, 11¹ до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337;

ускладнення професійного захворювання (отруєння) та трудового каліцтва - нові прояви перебігу хвороби, що етіопатогенетично пов'язані з основним патологічним процесом.

Інші терміни в цій Інструкції вживаються у значеннях, наведених у Законах України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», «Про особливості надання публічних (електронних публічних) послуг», Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337, постанові Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 р. № 1338 «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи».

II. Етапи розгляду питання про встановлення причинного зв'язку смерті особи з професійним захворюванням (отруєнням) або трудовим каліцтвом

1. Для розгляду питання про встановлення причинного зв'язку смерті особи з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я лікуючий лікар за зверненням заявника формує в електронній системі щодо оцінювання повсякденного функціонування особи (далі - електронна система) електронне направлення на оцінювання, до якого додає скановані копії таких документів:

1) направлення роботодавця чи профспілкового органу підприємства, на якому потерпілий одержав травму чи професійне захворювання (отруєння), Пенсійного фонду України або суду;

2) лікарського свідоцтва про смерть за формою № 106/о або фельдшерської довідки про смерть за формою № 106-1/о, затвердженими наказом Міністерства охорони здоров'я України 08 серпня 2006 року № 545, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 25 жовтня 2006 року за № 1150/13024, довідки про причину смерті;

3) посмертного епікризу, складеного лікуючим лікарем закладу охорони здоров'я, в якому перебував на лікуванні померлий;

4) медичної карти амбулаторного хворого за формою № 025/о, затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року № 110, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 661/20974, з описом її змісту, зробленим закладом охорони здоров'я (за наявності);

5) протоколу патолого-анатомічного дослідження за формою № 013/о, затвердженою наказом Міністерства охорони здоров'я України від 14 лютого 2012 року № 110, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 28 квітня 2012 року за № 661/20974, чи висновку експерта (акта судово-медичного дослідження) та висновку експерта (акта судово-гістологічного дослідження), оформлених відповідно до правил проведення відповідних видів судово-медичних експертиз, затверджених наказом Міністерства охорони здоров'я України від 17 січня 1995 року № 6, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 26 липня 1995 р. за № 251/787 (якщо вони були проведені);

6) актів розслідування за формами, встановленими додатками 11, 11¹, 21 до Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337;

7) акту медико-соціальної експертної комісії або витягу з рішення експертної команди з оцінювання повсякденного функціонування особи померлого (подається на підставі даних останньої довідки медико-соціальної експертної комісії про встановлення інвалідності та/або визначення відсотків втрати професійної працездатності, яку надають родичі померлого) (за наявності).

За наявності технічної можливості отримання відомостей, що необхідні для встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я здійснюється шляхом доступу суб'єкта надання публічних (електронних публічних) послуг до відповідних інформаційно-комунікаційних систем або в автоматичному режимі шляхом електронної інформаційної взаємодії між інформаційно-комунікаційними системами через систему електронної взаємодії таких систем.

2. У разі відсутності документів, зазначених у пункті 1 розділу II цієї Інструкції, та неможливості їх поновлення, розгляд питання про встановлення причинного зв'язку смерті особи з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я здійснюється на підставі наявних документів, у разі якщо вони дозволяють винести обґрунтоване рішення щодо причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.

3. У разі необхідності отримання додаткової медичної документації (медичні карти стаціонарного хворого, рентгенологічні знімки, електрокардіограми та ін.), гістологічних препаратів, для розгляду причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, експертна команда може відкласти розгляд справи до їх отримання.

На час очікування додаткової медичної документації розгляд справи

зупиняється, рішення у справі не виноситься.

3. Причинний зв'язок смерті особи з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я визначається експертною командою на основі таких критеріїв:

1) перебіг основного і супутніх захворювань, що підтверджуються клініко-інструментальними методами обстеження, висновками спеціалізованих закладів охорони здоров'я, результатами патологоанатомічного дослідження або судово-медичної експертизи у разі їх проведення;

2) ускладнення професійного захворювання, трудового каліцтва або іншого ушкодження здоров'я під час їх настання та ступінь тяжкості, що підтверджені клініко-інструментальними методами обстеження за життя у закладі охорони здоров'я або висновками лікарів відповідного профілю з урахуванням етіопатогенетичного зв'язку ускладнень з основним захворюванням та безпосередньою причиною смерті;

3) можливість регресування чи прогресування окремих форм професійної патології з моменту припинення дії шкідливих та небезпечних факторів виробничого середовища.

5. Питання про встановлення причинного зв'язку смерті особи з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я розглядається експертною командою протягом не більше як 30 календарних днів з дня отримання документів, зазначених у пункті 1 розділу II цієї Інструкції.

Датою встановлення причинного зв'язку смерті особи з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я вважається дата направлення на оцінювання, якщо причинний зв'язок у подальшому був встановлений.

6. Витяг з рішення експертної команди про наявність або відсутність причинного зв'язку смерті особи з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я в одноденний строк направляється лікарю, який сформував в електронній системі електронне направлення на оцінювання для розгляду питання про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.

Інформація про результати оцінювання щодо наявності або відсутності причинного зв'язку смерті особи з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я у одноденний строк направляється електронною системою до Єдиної інформаційної системи соціальної сфери шляхом електронної інформаційної взаємодії державних електронних

інформаційних ресурсів «Трембіта».

7. Для розгляду особливо складних випадків щодо встановлення причинного зв'язку смерті особи з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я експертна команда за необхідності звертається до Центру оцінювання функціонального стану особи для отримання консультацій.

8. Рішення експертних команд щодо результатів оцінювання з питань причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я може бути оскаржене відповідно до Порядку проведення оцінювання повсякденного функціонування особи, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 р. № 1338 «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи» та/або до адміністративного суду заявником або територіальним органом Пенсійного фонду України, а також до Закону України «Про адміністративну процедуру» та/або в судовому порядку.

**Директор Департаменту цифрових
трансформацій в охороні здоров'я**

 **Дмитро ЛУК'ЯНОВ**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПISKA
до проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з
професійним захворюванням»

1. Мета

Проєкт наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням» (далі – проєкт акта) розроблено з метою визначення порядку встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я в рамках здійснення оцінювання повсякденного функціонування особи.

2. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Проєкт акта розроблено відповідно до абзацу п'ятого пункту 6 Розділу II Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування медико-соціальної експертизи та впровадження оцінювання повсякденного функціонування особи» (далі – Закон № 4170-IX), яким передбачається Кабінету Міністрів України забезпечити приведення міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади їх нормативно-правових актів у відповідність із цим Законом, а також прийняття актів, необхідних для реалізації цього Закону.

Відповідно до частини першої статті 35 Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі - Закон № 1105-XIV) у разі смерті потерпілого право на одержання щомісячних страхових виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, мають непрацездатні особи, які на день смерті потерпілого мали право на одержання від нього утримання, а також дитина, яка народилася протягом не більш як десятимісячного строку після смерті потерпілого.

Відповідно до абзацу другого частини сьомої статті 36 Закону № 1105-XIV у разі якщо смерть потерпілого, який одержував щомісячні страхові виплати, настала внаслідок ушкодження здоров'я від нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, розмір щомісячної страхової виплати особам, які мають на це право, встановлюється, виходячи з розміру щомісячної страхової виплати на день смерті потерпілого. Причинний зв'язок смерті потерпілого з одержаним каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я підтверджується висновком відповідного закладу охорони здоров'я.

Законом № 4170-IX внесено зміни до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я». Пунктом сьомим частини тридцять четвертої статті 69¹ Розділу I Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» визначено, що до основних функцій експертних команд з оцінювання повсякденного функціонування особи належить, зокрема, встановлення

причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням.

У зв'язку з ліквідацією медико-соціальних експертних комісій, запровадження здійснення оцінювання повсякденного функціонування особи, а також цифровізації здійснення цієї процедури шляхом запровадження електронної системи для оцінювання повсякденного функціонування особи з 31 грудня 2024 року, є потреба у визначенні порядку встановлення експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.

3. Основні положення проєкту акта

Проектом акта пропонується:

затвердити Інструкцію про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням;

визнати таким, що втратив чинність, наказ Міністерства охорони здоров'я України від 15 листопада 2005 року № 606 «Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням (отруєнням) або трудовим каліцтвом», зареєстрований в Міністерстві юстиції України 2 грудня 2005 року за № 1455/11735.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Закон України «Основи законодавства України про охорону здоров'я»;

Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування»;

постанова Кабінету Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337 «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві»;

постанова Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 р. № 1338 «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту наказу не потребує додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проект акта потребує проведення консультацій з громадськістю відповідно до вимог Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 03 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проект акта стосується питань прав осіб з інвалідністю, тому потребує погодження Урядового уповноваженого з прав осіб з інвалідністю та всеукраїнських громадських організацій осіб з інвалідністю, їх спілок.

Проект акта не стосується питань функціонування місцевого самоврядування, прав та інтересів територіальних громад, місцевого та регіонального розвитку, функціонування і застосування української мови як державної. У зв'язку з цим, позиція уповноважених представників всеукраїнських асоціацій органів місцевого самоврядування чи відповідних органів місцевого самоврядування та Уповноваженого із захисту державної мови, не потребується.

Проект акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проект акта потребує погодження з Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством соціальної політики України, Міністерство економіки України, Пенсійним фондом України, Державною службою України з питань праці, Державною регуляторною службою України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, громадською спілкою «Всеукраїнське громадське об'єднання «Національна асамблея людей з інвалідністю України», спільним представницьким органом репрезентативних всеукраїнських об'єднань профспілок на національному рівні, спільним представницьким органом сторони роботодавців на національному рівні.

Проект акта підлягає державній реєстрації в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

У проекті акта відсутні положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Громадська антикорупційна, громадська антидискримінаційна та громадська гендерно-правова експертиза проекту акта не проводилися.

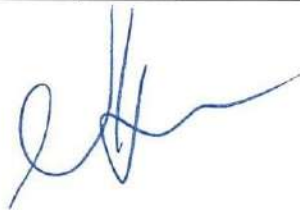
8. Прогноз результатів

Реалізація проекту акта не матиме впливу на ринкове середовище, забезпечення захисту прав та інтересів суб'єктів господарювання, громадян і держави; розвиток регіонів, підвищення чи зниження спроможності територіальних громад; ринок праці, рівень зайнятості населення; екологію та навколишнє природне середовище, обсяг природних ресурсів, рівень забруднення атмосферного повітря, води, земель, зокрема забруднення утвореними відходами.

Вплив на інтереси заінтересованих сторін:

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акта на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Громадяни	Позитивний	Прийняття проекту акта дозволить реалізувати права громадян, які на день смерті потерпілого внаслідок професійного захворювання, трудового каліцтва або іншого ушкодження здоров'я мали право на одержання від нього утримання, на одержання щомісячних страхових виплат.
Держава	Позитивний	Прийняття проекту акта дозволить врегулювати порядок встановлення експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.

Міністр охорони здоров'я України
«__» _____ 2025 року



Віктор ЛЯШКО

ДОВІДКА
щодо відповідності зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та
праву Європейського Союзу (acquis ЕС)
проекту наказу Міністерства охорони здоров'я України
«Інструкція про встановлення причинного зв'язку смерті
з професійним захворюванням»

Проект акта розроблено Міністерством охорони здоров'я України.

1. Належність проекту акта до сфер, правовідносини в яких регулюються правом Європейського Союзу (acquis ЕС)

Правовідносини, які є предметом правового регулювання проекту акта в Європейському Союзі регулюються правом Європейського Союзу в рамках сфер охорони праці, соціального захисту та прав працівників. Європейське законодавство визначає мінімальні стандарти безпеки праці, визнання професійних захворювань та їх компенсацію, що може включати механізми для встановлення причинного зв'язку між професійними захворюваннями та смертю.

Охорона здоров'я та безпека праці: Європейський Союз активно регулює питання охорони праці та безпеки на робочих місцях, що включає питання, пов'язані з професійними захворюваннями, їх визнанням та компенсацією.

Директива 89/391/ЄЕС щодо безпеки та здоров'я працівників на роботі: Ця директива є основою для загальної системи охорони праці в ЄС. Вона передбачає обов'язки роботодавців щодо запобігання професійним захворюванням і травмам, а також створення умов для безпечної роботи.

Директиви щодо конкретних захворювань: ЄС також розробляє директиви, які регулюють конкретні шкідливі фактори на роботі, такі як робота з хімічними речовинами (Директива 98/24/ЄЕС), з шумом (Директива 2003/10/ЄС), з підвищеною температурою (Директива 2002/44/ЄС). Це дозволяє класифікувати захворювання як професійні і визначати їхню причину.

Професійні захворювання та їх визнання: ЄС надає рекомендації щодо визнання захворювань як професійних, а також визначає механізми для компенсації працівникам, які постраждали через робочі умови.

Європейська комісія також працює над розширенням списку професійних захворювань, що дозволяє країнам-членам враховувати специфіку професійних захворювань на національному рівні.

Соціальний захист та компенсації: Права працівників, включаючи право на компенсацію у разі смерті або інвалідності через професійне захворювання, регулюються законодавством ЄС. Це включає створення механізмів для забезпечення соціального захисту працівників через національні системи соціального забезпечення, що мають відповідати мінімальним вимогам ЄС.

Директиви ЄС щодо соціального забезпечення, зокрема Директива 2010/41/ЄС, що стосується працівників в особливих умовах, включаючи компенсації та допомогу в разі професійного захворювання чи травми.

Право на справедливе правосуддя та захист прав працівників: Європейське право гарантує захист прав працівників на всіх етапах, починаючи від запобігання професійним захворюванням і закінчуючи відшкодуванням збитків у разі смерті або важких захворювань. Важливою частиною цього процесу є **право працівників на оскарження рішення щодо визнання**

причинного зв'язку між професійним захворюванням і смертю через національні суди.

Практика Європейського суду: Європейський суд має важливу роль у тлумаченні та застосуванні законодавства ЄС щодо охорони здоров'я та безпеки праці. Рішення суду можуть впливати на практику визнання професійних захворювань і встановлення причинного зв'язку між ними та смертю, що визначає порядок надання компенсацій.

2. Зобов'язання України у сфері європейської інтеграції (у тому числі міжнародно-правові)

Проект акта за предметом правового регулювання не стосується міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції.

3. Програмні документи у сфері європейської інтеграції

Програмні документи у сфері європейської інтеграції Президента України та/або Кабінету Міністрів України щодо предмета правового регулювання проекту акта відсутні.

4. Порівняльно-правовий аналіз

Проект акта за предметом правового регулювання не стосується міжнародно-правових зобов'язань України у сфері європейської інтеграції, тому порівняльно-правовий аналіз не проводився.

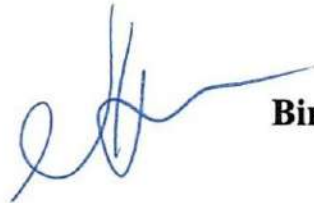
5. Очікувані результати

Прийняття проекту акта забезпечить встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я в рамках здійснення оцінювання повсякденного функціонування особи.

6. Узагальнений висновок

Проект акту за предметом правового регулювання не стосується міжнародно-правових зобов'язань України у сфері Європейської інтеграції та за предметом правового регулювання не суперечить праву Європейського Союзу.

Міністр охорони здоров'я України



Віктор ЛЯШКО

«_____» _____ 2025 року

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ
проекту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження
Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним
захворюванням»

I. Визначення проблеми

Відповідно до статті 49 Конституції України кожен громадянин України має право на охорону здоров'я.

Законом України від 19 грудня 2024 року № 4170-IX «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо реформування медико-соціальної експертизи та впровадження оцінювання повсякденного функціонування особи» внесено зміни, зокрема, до Закону України «Основи законодавства України про охорону здоров'я» та визначено, що до основних функцій експертних команд з оцінювання повсякденного функціонування особи належить, зокрема, встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням.

Постановою Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 р. № 1338 «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи» визначено основні аспекти проведення оцінювання повсякденного функціонування особи експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи та встановлено, що повноваження, права і обов'язки медико-соціальних експертних комісій щодо проведення медико-соціальної експертизи, а також повноваження, права і обов'язки Центральної медико-соціальної експертної комісії Міністерства охорони здоров'я припиняються 31 грудня 2024 року.

У зв'язку з ліквідацією медико-соціальних експертних комісій, запровадження здійснення оцінювання повсякденного функціонування особи, а також цифровізації здійснення цієї процедури шляхом запровадження електронної системи для оцінювання повсякденного функціонування особи з 31 грудня 2024 року, є потреба у визначенні порядку встановлення експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.

Основні групи (підгрупи), на які проблема справляє вплив:

Групи (підгрупи)	Так	Ні
Держава	+	-
Споживачі	+	-
Суб'єкти господарювання	+	-
у тому числі суб'єкти малого підприємництва	+	-

Врегулювання зазначених проблемних питань не може бути здійснено за допомогою:

ринкових механізмів, оскільки такі питання регулюються лише нормативно-правовими актами;

діючих регуляторних актів, оскільки законодавством порушені питання не вирішені.

II. Цілі державного регулювання

Проект акта розроблений з метою визначення порядку встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я в рамках здійснення оцінювання повсякденного функціонування особи.

Основними цілями державного регулювання є спрощення процесів встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням (отруєнням) або трудовим каліцтвом. У разі смерті потерпілого право на одержання щомісячних страхових виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності, мають непрацездатні особи, які на день смерті потерпілого мали право на одержання від нього утримання, а також дитина, яка народилася протягом не більш як десятимісячного строку після смерті потерпілого відповідно до Закону України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі - Закон № 1105-XIV).

При цьому відповідно до абзацу другого частини сьомої статті 36 Закону № 1105-XIV у разі якщо смерть потерпілого, який одержував щомісячні страхові виплати, настала внаслідок ушкодження здоров'я від нещасного випадку на виробництві або професійного захворювання, розмір щомісячної страхової виплати особам, які мають на це право, встановлюється, виходячи з розміру щомісячної страхової виплати на день смерті потерпілого. Причинний зв'язок смерті потерпілого з одержаним каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я підтверджується висновком відповідного закладу охорони здоров'я.

III. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення цілей

1. Визначення альтернативних способів:

Вид альтернативи	Опис альтернативи
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	Відсутній механізм встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням.
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проекту акта	Визначення порядку встановлення експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я.

2. Оцінка вибраних альтернативних способів досягнення цілей

Оцінка впливу на сферу інтересів держави:

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	<u>Відсутні:</u> ситуація залишається без змін.	Неможливість здійснення належного державного контролю з регулювання роботи встановлення експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проекту акта	Забезпечення здійснення належного державного контролю з регулювання роботи встановлення експертними командами з оцінювання повсякденного функціонування особи причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів споживачів послуг

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	<u>Відсутні:</u> ситуація залишається без змін.	Неможливість забезпечення реалізації права одержання щомісячних страхових виплат за загальнообов'язковим

		державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проекту акта	Забезпечення реалізації права реалізації права одержання щомісячних страхових виплат за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності.	Відсутні

Оцінка впливу на сферу інтересів суб'єктів господарювання

За даними Ліцензійного реєстру на провадження господарської діяльності з медичної практики, які провадять відповідну господарську діяльність, становить:

Показник	Великі	Середні	Малі	Мікро	Разом
Кількість суб'єктів господарювання, що підпадають під дію регулювання, одиниць	-	-	25	-	25
Питома вага групи у загальній кількості, відсотків	-	-	100%	-	100%

Вид альтернативи	Вигоди	Витрати
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	<u>Відсутні:</u> ситуація залишається без змін.	Юридична невизначеність стосовно порядку регулювання діяльності експертних команд з оцінювання

		повсякденного функціонування особи
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проекту акта	Вдосконалення порядку регулювання діяльності експертних команд з оцінювання з оцінювання повсякденного функціонування особи	Наявні

Сумарні витрати за альтернативами		Сума витрат, гривень
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін		
Витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 1 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)		0
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проекту акта		
Витрати для суб'єктів господарювання великого і середнього підприємництва згідно з додатком 1 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта (рядок 11 таблиці «Витрати на одного суб'єкта господарювання великого і середнього підприємництва, які виникають внаслідок дії регуляторного акта»)		0

IV. Вибір найбільш оптимального альтернативного способу досягнення цілей:

За результатами опрацювання альтернативних способів досягнення цілей державного регулювання здійснено вибір оптимального альтернативного способу з урахуванням системи бальної оцінки ступеня досягнення визначених цілей.

Рейтинг результативності (досягнення цілей під час вирішення проблеми)		Бал результативності (за чотирибальною системою оцінки)	Коментарі щодо присвоєння відповідного бала
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін		1	Така альтернатива не дозволить вирішити проблему, зазначену в Розділі I Аналізу, та досягти цілей державного регулювання, передбачених у Розділі II Аналізу.
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проєкту акта		4	Така альтернатива дозволить вирішити проблему, зазначену в Розділі I Аналізу, та досягти цілей державного регулювання, передбачених у Розділі II Аналізу.
Рейтинг результату	Вигоди (підсумок)	Витрати (підсумок)	Обґрунтування відповідного місця альтернативи у рейтингу
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	Для держави: відсутні Для споживачів послуг: відсутні	Для держави: неможливість здійснення належного державного контролю з регулювання роботи експертних команд з оцінювання з оцінювання повсякденного функціонування особи Для споживачів послуг: неможливість забезпечення реалізації права для осіб оцінювання	Зазначена альтернатива не забезпечує досягнення цілей державного регулювання, передбачених у Розділі II Аналізу.

	Для суб'єктів господарювання : відсутні	повсякденного функціонування особи, що сприятиме більш ефективному проходженню медичної експертизи, та, за наявності для того підстав, надаватиме механізми для юридичного захисту на стадіях можливого оскарження рішень. Фіксування всього процесу проходження проходження експертизи в електронній системі. Для суб'єктів господарювання: юридична невизначеність стосовно порядку здійснення господарської діяльності щодо оцінювання повсякденного функціонування особи, що сприятиме більш ефективному проходженню медичної експертизи	
Альтернативи в а 2 Прийняття	Для держави: забезпечення здійснення	Для держави: Відсутні	Така альтернатива передбачатиме

запропонова ного проекту акта	належного державного контролю з регулювання роботи експертних команд з оцінювання з оцінювання повсякденного функціонування особи Для споживачів послуг: забезпечення реалізації права для осіб оцінювання повсякденного функціонування особи, що сприятиме більш ефективному проходженню медичної експертизи, та, за наявності для того підстав, надаватиме механізми для юридичного захисту на стадіях можливого оскарження рішень та прав Для суб'єктів господарювання : вдосконалення порядку	Для споживачів послуг: відсутні Для суб'єктів господарювання: наявні	вирішення проблеми, зазначеної в Розділі I Аналізу, та дозволить досягти цілей державного регулювання, передбачених у Розділі II Аналізу.
-------------------------------------	--	--	--

	здійснення господарської діяльності щодо оцінювання повсякденного функціонування особи, що сприятиме більш ефективному встановленні причини смерті		
--	--	--	--

Рейтинг	Аргументи щодо переваги обраної альтернативи/причини відмови від альтернативи	Оцінка ризику зовнішніх чинників на дію запропонованого регуляторного акта
Альтернатива 1 Залишення існуючої ситуації без змін	<u>Переваги відсутні.</u> Така альтернатива не сприятиме досягненню цілей державного регулювання. Проблема, зазначена в Розділі I Аналізу, залишається не вирішеною.	Відсутні
Альтернатива 2 Прийняття запропонованого проєкту акта	Така альтернатива є найбільш оптимальною, оскільки прийняття проєкту акта дозволить вирішити проблему, зазначену в Розділі I Аналізу, та дозволить досягти цілі державного регулювання, передбачені в Розділі II Аналізу.	Відсутні

V. Механізми та заходи, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми

Механізмами, які забезпечать розв'язання проблеми, визначеної у Розділі I цього Аналізу регуляторного впливу, є прийняття проєкту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням» до Основ законодавства України про охорону здоров'я, Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування», постанови Кабінету

Міністрів України від 17 квітня 2019 р. № 337 «Про затвердження Порядку розслідування та обліку нещасних випадків, професійних захворювань та аварій на виробництві», постанови Кабінету Міністрів України від 15 листопада 2024 р. № 1338 «Деякі питання запровадження оцінювання повсякденного функціонування особи».

Також розв'язання визначених у Розділі I цього Аналізу регуляторного впливу проблем забезпечать такі заходи:

1) організаційні заходи для впровадження регулювання: для впровадження цього регуляторного акта необхідно забезпечити інформування суб'єктів господарювання про вимоги регуляторного акта шляхом його оприлюднення в засобах масової інформації та розміщення на офіційному веб-сайті Міністерства охорони здоров'я України;

2) заходи, які необхідно здійснити суб'єктам господарської діяльності: ознайомитися з вимогами регулювання (пошук регуляторного акту в мережі Інтернет та його опрацювання).

VI. Оцінка виконання вимог регуляторного акта залежно від ресурсів, якими розпоряджаються органи виконавчої влади чи органи місцевого самоврядування, фізичні та юридичні особи, які повинні проваджувати або виконувати ці вимоги

Реалізація регуляторного акта не потребуватиме додаткових бюджетних витрат і ресурсів на адміністрування регулювання органами виконавчої влади.

Державне регулювання не передбачає утворення нового державного органу або нового структурного підрозділу діючого органу.

В межах проєкту акта не встановлюється регулювання для суб'єктів великого і середнього підприємництва.

У межах цього Аналізу регуляторного впливу також проведено розрахунок витрат суб'єктів малого підприємництва (М-Тест) згідно з додатком 4 до Методики проведення аналізу впливу регуляторного акта, оскільки питома вага суб'єктів малого підприємництва (малих та мікропідприємств разом) у загальній кількості суб'єктів господарювання, на яких поширюється регулювання, перевищує 10 відсотків.

VII. Обґрунтування запропонованого строку дії регуляторного акта

Пропонується встановити необмежений строк дії регуляторного акта, оскільки він регулює відносини, які мають пролонгований характер.

Зміна строку дії регуляторного акта можлива в разі зміни міжнародно-правових актів чи законодавчих актів України вищої юридичної сили, на виконання яких розроблений цей проєкт регуляторного акта.

Термін набрання чинності регуляторним актом – з дня, наступного за днем його офіційного опублікування.

VIII. Визначення показників результативності дії регуляторного акта

Прогнозними значеннями показників результативності дії регуляторного

акта є:

1) кількість суб'єктів господарювання, на яких поширюватиметься дія акта: 25 суб'єктів господарювання;

2) розмір коштів і час, які витрачаються суб'єктами господарювання у зв'язку із виконанням вимог регуляторного акта. За попередніми розрахунками одному суб'єкту господарювання прийдеться витратити:

час – дві години на ознайомлення з вимогами регуляторного акта та навчання/підвищення кваліфікації персоналу;

кошти – 96,00 грн. на одного суб'єкта малого підприємництва.

3) рівень поінформованості суб'єктів господарювання щодо основних положень регуляторного акта – високий. Проект акта та відповідний Аналіз регуляторного впливу оприлюднено на офіційному веб-сайті Міністерства охорони здоров'я України.

Після набрання чинності регуляторним актом його результативність визначатиметься кількістю суб'єктів господарювання в охороні здоров'я, які мають ліцензію на право провадження господарської діяльності з медичної практики.

Розмір надходжень до державного та місцевих бюджетів, пов'язаних із дією регуляторного акта, – не передбачаються.

IX. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності дії регуляторного акта

Відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься шляхом проведення базового, повторного та періодичного відстеження статистичних показників результативності акта, визначених під час проведення аналізу впливу регуляторного акта.

Базове відстеження результативності цього регуляторного акта здійснюватиметься після набрання ним чинності, оскільки для цього використовуватимуться виключно статистичні показники.

Повторне відстеження результативності регуляторного акта здійснюватиметься через рік з дня набрання чинності цим регуляторним актом, але не пізніше двох років після набрання ним чинності.

За результатами даного відстеження відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження.

Періодичне відстеження результативності буде здійснюватися один раз на кожні три роки починаючи з дня закінчення заходів з повторного відстеження результативності цього акта.

Метод проведення відстеження результативності – статистичний.

Вид даних, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності, – статистичні.

Цільові групи осіб, що обиратимуться для участі у відповідному опитуванні для проведення відстеження, – суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність з медичної практики.

У разі надходження пропозицій та зауважень щодо вирішення

неврегульованих або проблемних питань буде розглядатися необхідність внесення відповідних змін.

Відстеження результативності регуляторного акта буде здійснюватися Міністерством охорони здоров'я України протягом усього строку його дії.

Міністр охорони здоров'я України
«___» _____ 2025 р.



Віктор ЛЯШКО

Міністерство охорони здоров'я України

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

Лист

До документа

28/3868/2-25 від 31.01.2025 р.

ДРС для погодження та проведення оцінки
регуляторного впливу проект наказу
Міністерства охорони здоров'я України «Про
затвердження Інструкції про встановлення
причинного зв'язку смерті з професійним
захворюванням»

Підписано: **Карчевич Марія Володимирівна**



Міністерство охорони здоров'я України
28/3868/2-25 від 31.01.2025
Карчевич Марія Володимирівна

Головна + **ПОВІДОМЛЕННЯ** про оприлюднення проекту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням»

ПОВІДОМЛЕННЯ про оприлюднення проекту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням»

[Проект наказу МОЗ](#)[ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА](#)[АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ](#)[Інструкція](#)[ДОВІДКА](#)

ПОВІДОМЛЕННЯ про оприлюднення

проекту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням»

Міністерством охорони здоров'я України на громадське обговорення пропонується проект наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням» (далі – проект акта), розробленого з метою визначення порядку встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням, а також трудовим каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я в рамках здійснення оцінювання повсякденного функціонування особи.

Проект акта оприлюднено шляхом розміщення на офіційному вебсайті Міністерства охорони здоров'я України у мережі Інтернет (<https://moz.gov.ua>).

Пропозиції та зауваження щодо проекту акта просимо надсилати протягом 15 днів з дати публікації на адресу МОЗ у письмовому або електронному вигляді у формі порівняльної таблиці за адресою: вул. Грушевського, 7, м. Київ, 01601, Департамент з розвитку цифрових трансформацій в охороні здоров'я, телефон: (044) 253-33-31, (e-mail: digital@moz.gov.ua).

[ПОВІДОМЛЕННЯ про оприлюднення проекту наказу Міністерства охорони здоров'я України «Про затвердження Інструкції про встановлення причинного зв'язку смерті з професійним захворюванням»](#)